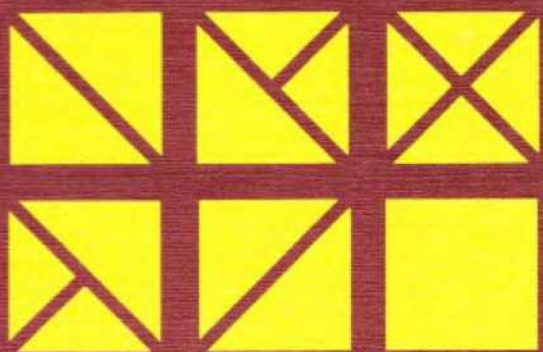

veur de vorm

gedichten & liedteksten

harmen houtman

Veur de vorm

Gedichten &
Liedteksten

Harmen Houtman

Disse uutfifte wodde, wat de centeraasje angaot, mit meugelik
maekt deur et Perveensjaol Bestuur van Friesland.

SSR-72

Niks uut disse uutfifte mag opni'j drokt en/of eupenbaor maekt
wodden op wat veur meniere dan ok, zonder dat daor van te veuren
schriftelik goedvienen veur geven is.

No part of this book may be reproduced in any form, by print,
photoprint, microfilm or any other means, without written permis-
sion from the author.

© Harmen Houtman, Et Vene

Omslag naor een idee van Harmen Houtman, Et Vene

Zetwerk: Trijnie Gibcus-Telkamp/Pieter Jonker

Drok: Van der Meer BV, Oosterwoolde

ISBN 90 6466 075 1

Veurwoord

Dichtwark 'veur de vorm'.

Et dichtwark in disse bundel het een protte verschillende vorms. Ik hool d'r van om in ofwisselende vorms te schrieven: de traditionele 'klassieke', de wat lossere mederne. Ok speulen mit riegels, woorden en letters vien ik boeiend. Bi'j dit wark zitten ok een tal lied-teksten, die ok heur eigen vorm hebben. Vandaor de titel die ik geve an wat hier veur jim ligt.

Et Vene, september 1994

Harmen Houtman

Oolderlik laandschop

...de locht in mien longen
rokt hier as huj'
uut de schure, da'k deur de loeken,
mit mien vader,
veur de koenen in de stal gooide.

...de grond onder mien voeten
trilt as et grind
van et hinkelpark op et schoeleplein,
waor ik alliend drok zukende
mien eigen stientien weeromme vun.

...de regen op mien wangen
spuult oolde, zooltene traonen vot
van niet willen, niet kunnen,
niet begriepen van wat d'r
diepe in mien wezen zat.

...de sparretoeken tegen mien bienen
volgen de stappen van mien levenspad,
et spoor van waarmte, fantesie en angst,
van 't gruuien in mien eigen vel,
et luustren naor mien eigen stemme.

...et waeter deur mien vingers
stroomt as bloed deur mien aoren.
hecht mien wottels nog dieper, nog vaaster
in disse oolde, vertrouwde eerde
die me niet meer loslaoten zal.

oolderlik laandschop
omslöt me
as de straolen van et locht...

Mien kiend

Ik weet et al, mien kiend,
mar 'k durf et niet te vraogen,
ik wil mezels en jow ok niet
mit die gedaachte plaogen.

Ik vuul et wel, mien kiend,
dat ie niet as die aand'ren weren,
ik zag jow angst en die van mi'j,
'k wol et aenlik zo graeg keren.

Ik zag et al, mien kiend,
ie hebben vaek' allienig streden,
ik hulp jow wel, ie murken 't niet,
we hebben lang tegere leden.

Toe zeg et now, mien kiend,
ie hebben al zolange zwegen,
ik vuul me klein en bange ok,
ik kan d'r niet meer tegen.

Toe help me now, mien kiend,
al zoj' et an me schrieven,
ie zullen toch, as ik et weet,
mien eigen kiend nog blieven!

Mem

Mem is een woord in duzend taelen,
mem heur ie elke dag en naacht,
mem is et woord, dat elke moeke
't eerst van elk kiend verwaacht,
mem, hieltied mem, mem, altied mem,
luuster naor heur zaachte stemm'.

Kiek die mem daor gaon,
veur heur joongien staon,
wiels de koegels doelen raeken.
Zij wet ok niet,
hoe aj' in oorlogstied
nao een stried weer liefde maeken.

...en nao 't eerste schot
gaot al heur hoop' kepot,
kan ze gien bescharming geven.
Veur ze 't loven kan,
ligt daor heur zeuntien dan:
en zien oorlog duurt mar even...

Kiek die mem daor gaon,
zo te smeken staon
mit dat poppien op heur rogge;
't is een bonkerak
et het gien eigen plak;
al die dreugte kwam te vlogge.

Wat die mem ok vragt,
elke dag en naacht,
is een koppien ries of waeter.
Wat heur oge zicht,
hooft de monnen dicht',
...en vandaege is al laeter.

Wat een mem ok dot,
wat ze weten moet,
dat kuj' op gien schoele leren.
Mit heur heufd en haand
is ze bi'j jow beland
en die liefde moej' beweren.

Mien wottels

Je veurdoen as een aander,
mooier en veurnaemer,
lieken op een advekaot
en warken mit een haemer,
macht en weelde kopen,
mar in vodden lopen,
vaalt de wereld op
en kost je iens de kop!

Jow liegen over vroeger,
je straote en je oolden,
vaalt een elkeniene op,
ie moe'n je mond mar holen.
Et zal doukies bliken:
as ze naor je kieken,
moe'n ze je niet meer
en lachen naor mekeer.

Je veurdoen as een aander
hoger, veule beter,
leven as een keuning
en deugen veur gien meter,
aachter d'ellebogen,
dollars in je ogen,
brengen je niet veer,
mar dat zien jow al niet meer!

'k Verraod mien ofkomst nooit,
ze meugen van me weten
waor ik woond' as kiend,
wao'k speulde, zat te eten.

Mien wottels liggen daor,
et vormt me jaor nao jaor;
waor mien kienderbedde ston,
is et plak waor ik begon.

Mien eerste vrund

mien eerste vrund
die roek ik nog
- de locht van zute amber -

mien eerste vrund
die heur ik nog
- zien stemme tussen
gregoriaanse gezangen -

now jaoren laeter
heb ik in mien kaaste
nog een flessien amber staon
- iederiene zegt dat et
te stark rokt -

op mien CD speelt gregoriaans
- gien iene die
d'r naor luustert -

mar ik vule
nog zo now en dan
zien haand op mien haor

In de midden

De karke staot niet meer in de midden,
wodt zo vaeke es verteld,
gien psalms meer en minder bidden.
wat dat betreft is 't aek'lig steld.

De karke zol et veurbeeld geven,
of wat daorveur deurgaon moet,
mar beslist now over 't leven,
en is te duud'lik over kwaod en goed.

As ik leve mit mien vrund,
en naost him ligge op mien bedde,
dan is 't de Here die 't me gunt,
wa'k bi'j pattie karken echt niet redde!

Alle karken op ien' hope,
nee, dat wil ik waarlik niet,
et daenken wat ik hier verkope
is: karken, blief toch bi'j de tied.

Zo beslissen over 'n aandere leven,
daordeur raek ik in alle staoten,
niet over heur die et goeie geven;
zuwwe de karke mar in de midden laoten?

Bedde

Bedde, dat mi'j dreegt,
mi'j steunt, mi'j tilt,
mi'j rusten lat,

hoe vaek' vuuld' ik
dat ik in een drege naacht
jow allienig as vrund nog had,

mien traonen, mien gedaachten,
mien onrust en inspiraosie,
ie dreugen ze veur mi'j, altied.

de angst en zorgen
op mien twee bienen
raekt' ik op jow vier poten vaeke kwiet.

Eerste kertier-laeste kertier

't
is e
en won
der dat
d'r veur o
ons allemao
le elke naac
t weer een ma
one verschient
van et eerste
tot et laeste
kertier in de
ieuwige kri
ngloop van
de daegen

en
dat
wij him
naachs vot
stoppen aac
hter de ger
dienen, wie
Is hi'j veur
eren een loch
tend baeken is
in een duuster
e naacht vol
mit koolde en
natte haasti
ge en winter
bujjen

Kleine zwatte muske

Moeke zee 'nee'
en heit wol jow niet,
Beppe nam doe kleine Edith,
al had ze daorveur haost gien tied,
veer van 't gelok
en nog mar een kiend,
vuuf jaor in 't ienzeme duuster,
want zolange was 't maegien bliend.

Kleine zwatte muske
uut de achterbuurt,
hieltied he'm ze jow weer
argens henne sturd,
mar op straoten, pleinen,
heurden ze jow lied,
vleug ie uut je nust weg,
veer van al 't verdriet.

Doe kwam die man
en beud jow een show,
schruten zeej' doe van "toe mar",
en alles veraanderde veur jow,
daor in die club,
zag men jow staon;
maegien van zeuventien jaor nog
en 't meerste al haost ondergaon.

Kleine zwatte muske
geef de wereld mit,
wat aj' zien en daenken,
waor jow hatte zit,
laot je traonen stromen,
zing je angsten vot,
heur ie ze wel klappen,
zingend in jow lot.

't Jurkien was zwat,
ie weren zo klein,
nargens haj' dan ok spiet van,
je lied was et lied van et plein,
mooi was de glaans,
mar 't duurde mar kot,
jong nog en ziek en zo maeger:
gien vuuftig, doe waj' alweer vot.

Kleine zwatte muske
in et laampelocht,
laot de wereld trillen,
elk lied is een tocht,
tocht deur 't hadde leven,
zels deurvuuld, deurleefd,
kleine zwatte muske,
die nog om oons zweeft.

Plakkien

Ieder meens
een eigen plakkien,
waor hi'j even goelen kan,
diepe aosemhaelt,
zien traonen votveegt
en d'r dan weer tegen kan.

Ieder meens
een eigen plakkien
op een barg of in de grond,
in een deuze
of een kleine kaemer,
waor gieniene aandere komt.

Ieder meens
een eigen plakkien,
waor hi'j evempies gieniene zicht:
zuuk et op,
ie kun et vienen,
wedden dat et dichte bi'j je ligt?

Stille staon

Stille staon
dat wil gieniene,
zels et beste leven niet,
stille staon
is achteruut gaon,
et weeromme drijen van de tied.

Wat we kriegen
is de stilte
en de drokte now en dan,
wat we kriegen
is et onbekende,
wonderlike levensplan.

...en we lopen
an de tuun toe
die veur ieder sleuten blift,
tot oons wezen
stark en staotig
over 't hoge hekke drift...

Vri'jhied

op 'e vioelen
van Vivaldi
speult mien penne
mit pepier,
et allegro
dwingt him krachtig
tot een spul
mit letters hier,

mar bi'j alle
mooie tonen
die 't orkest
vol glaans verlöst
is hi'j et
die alliend mar
veur zien
vri'jhied
köst

Verlaoten

Laampen in de veerte
en laampen hiel dicht'bi',
hier woj' zo vaeke sleugen
en buten daor bi'j' vrij,
ie heuren soldaote-leerzen,
et hadde leer dat schoert,
ie zien die duzend keerzen,
hoewel de zwiepe loert.

Stiekeldraad beneden
en ok daor in de locht,
ie weensken je een voegel,
een voegel op 'e vlocht,
ie heuren soldaote-kreten,
heur stemmen vol mit angst,
ie hebben et de hieltied weten,
zels bin ze toch et bangst.

Stiender in de groeven
en stiender in jow haand,
ze laoten je es snoeven,
en roek ie al die braand,
ie heuren geweren klikken,
ie daenken niet an tied,
ie willen je niet schikken,
want loven kujt nog niet.

Jow vrunden hier beneden,
jow vrunden van zo veer,
ze hebben ok wel leden,
mar hulpen jow niet meer,
zij zaggen de soldaoten,
de spelde op jow jak,
ze hebben je verlaoten,
je roze driehoek brak.

????

laot ik now
laesdaegs daenken,
dat ik niet meer
van je hool

een ondaenkber
gedachte toch,
want wi'j...
...holen toch...
..nog krek as
vroeger...
...of...?

Woorden

Vrede krieg ie niet deur zwiegen,
niet in stilte, mar deur tael,
vrundschop win ie vaek' mit woorden,
mit gevuul en een verhael;
mar waor monnen zwiegen blieden,
zal men nooit een toekomst schrieven.

Waor de wereld waacht op woorden
blijft et stille, zwiegt men vaek',
waor de woorden uitkomst brengen
kriegt de hoop' een zute smaek.

Ienhied krieg ie deur te praoten,
niet deur 't stiekem zels te doen,
waarmte vuul ie in een wereld
vol mit woorden van fesoen,
mar waor lippen dichte blieden
is et koold om meenskelieven.

Praoten, goelen, mit mekeer,
helpen tegen 't slimste zeer,
overdag, in duust're naachten,
blief mar op die woorden waachten.

Liefde krieg ie deur vertrouwen,
deur een knipooog' of een woord,
liefde is et grootste waopen,
die et slimste onrecht smoort,
mar as woorden stikken blieden
zal et minne boven drieven.

niks gebeurd
gien ingevings
niks om over te schrijven

't is weer echt kom-komma-tied...

Voetstok

Van et wark kende ik him,

vaeke krek een betien te laete,
zogenaemd reken holend mit oonze inbrenge
en toch zien eigen gaank gaond,
praotend mit de pesjenten
en de volgende dag niet meer wetend
wat d'r zegd was,
hieltied klaorstaond mit
wetenschappelijke ni'gjes,
een vrundelike omgaank perberend
en oons toch niet as geliekse zien
d'r uutziend in doen en uterlik
as 'de dokter'...

Totdat hi'j trouwde mit een collega,

...zien scheiding was vot
en zien boezeroen niet meer een witte,
hi'j leup mit heur deur de straote
as een anhaankelik memme-kiend,
hi'j zat in een zaeke
te schaaïen tussen de truien...

Hi'j was van 't voetstok valen,
waor wi'j him niet op plaetst hadden,
hi'j vul van zien eigen voetstok...

Muren

Mit een scharp mes
sneden ze de vrijhied in twienen
en zetten een mure dwas deur Berlien.

tegen vijanen uut et noorden
bouwden ze een ofgrieselik lange mure
deur de heuvels van China.

duzend keer strieken meensken,
om 'de bron' te raeken,
over de stienen van de klaegmure,

...en ik zuke een schoelplak
tussen vier muren,
om die niet lange d'mao
weer of te breken...

...laot muren altied wif blieven...

Huuroverienkomst

Hierbi'j hure ik jow
veur onbepaalde tied:

- * bi'j de uutrikkinge van de sleutels
zien jow d'r in prima staot uut
- * ik mag je niet teveule verbouwen
en moet je op goeie wieze onderholen
- * d'r mag niet een schut tussen oons
dat hoger as 1 meter 80 is
- * ik mag niet in je spiekeren,
mar wel hier en daor een gattien boren
(moet dan pluggen bruken)
- * 'k moet de hure op 'e eerste voldoen
deur liefde an je over te maeken
- * in de hure zit een bedrag veur verzekering
daj' de aarm riegelmatig om me henne slaon
- * bi'j gebreken moe'k eerst zels perberen
de schae te maken, dan mag ik pas
je moeke bellen
- * ik mag je niet kleuren
eers as op neutraole wieze
- * ik mag gien stickers op je plakken,
die ik d'r laeter niet weer of wicken kan
- * 'k neme niks over van wat
as een eer an jow besteded het
- * opzeggen alliend mit deugdlike argementen
veur de laeste van de maand!

daotum: - - 19.. plak:

haandtekening:

(huurder)

(verhuurder)

Een brief

jow schreven mi'j
bi'j 't goelen van de wiend
een brief vol vraogen

veurdat die in 't kevort zat
blaosde een zocht him
de deure van mien huus in

doe 'k de anhef las: "mien beste..."
docht ik, da'k op alles
een duud'lik antwoord wus:

- jow vreugen een kamme
om je haor te bosselen,
veurda'k bi'j je kommen zol

- jow vreugen een kettien
om je brune bost te sieren
a'k bi'j je liggen zol

- jow vreugen een woord,
ien woord veur alle twiefel
dat jow waarmte geven mos

now is d'r al drie keer een zwelver kommen
en het et al vuuf keer lochtmaone west,
mar mien pepier is nog haegelwit

...een kamme heb ie niet neudig
en een ketten liekemin,
veurdat ik bi'j je kom
ik wil jow zien zoaj' daor zatten,
et haor in de tieze deur de wiend,
jow brune bost vol kiepevel.

...en dat woord tegen de twiefel,
dat meugen jow mi'j sturen,
dan za'k et boven in mien koffer stoppen,
die ongedurig te waachten staot...

As de naacht komt

de naacht
kent mien traonen,
krek as et kussen
en de appelboom
veur et zoolderraem

onwennig
kikt de maone mi'j an:
de zunne
vertelde him ooit
over mien ere gezichte

De laeste daegen van september

Op 'e laandkaorte was hi'j locht-paors,
die grote heidevlake
van Exloo en Odoorn,
mar doe wi'j d'r kwammen
had nog mar een inkeld strukien
die mooie paorse gloed.

't Zal niet straold hebben,
die laandschoppelike vloerbedekking,
de locht was gries en driegde,
de zoemer gaf et op.

Wi'j leupen mit de hanen in de buse
en hadden 't over eertieds:
de fietstochten mit familie,
et pick-nicken in een zaandkoele
in de vekaansie.

Doe troffen wi'j de kudde schaopen,
hiel onverwaachs,
as vlokkies sni'j
op een roodbruun vloerklied,
en opiens heurden we bellen
om de nekken van de biesten.

't Was krek een meziekstok;
de stappen bepaolden et ritme;
et opjaegen gaf snelhied an de kompesisie,
et vredig vreten et langzeme diel,
et was de ofscheids-symfonie
van de zoemer...

Gienien kompenist
zol zoks schrieven kunnen,
gien inkeld orkest
de noten speulen,
gien inkeld insterment de klaank naodoen.

Symfonie van schaope stappen
onder een grieze locht,
de zonne in 't schaad,
de eerste blatties vullen.

Waor is mien laand? I

Nederland

In dit laand
van platte poolders,
van vrijhied
die gien greenzen vuult,
rieden elke zundagmiddag
duzenden 'volkswaegentjes'
mit meerstal twee oolden
en twee kiender
over viaducten,
die de aender
even optillen.

In dit laand
zuken meensken
waarmte bij Veronica
en stikken allieend
keerzen mit de Kast an,
in een kastboom
mit percies 5 witte,
5 rooie en 5 zulveren ballen,
deur een stekker
in een stopkontakt
te stikken.

Dit laand
is bijtieden
zoe'n Hol laand.

Waor is mien laand? II

Frieslaand

Rond-dri'jende
telde de vrouw
uut et zuden
meer karken
boven de greiden
as bi'j heur thuis
tussen de heuvels.

Riedende op 'e hoge diek
vreug ze heur of,
of dit zwat-bonte vee
ok duzelig wodden zol
op heur
diagonale vlakten.

Die aovend
het ze uren zocht
om een meens
te vienen,
die mit heur
praoten wol.

Op 't Zaailaand
kwam de verlangst
naor 't Vrijthof
weer boven....

Waor is mien laand? III

Stellingwarven

Was 't verbelinge
of leup daor in de bos
een kerel in een witte jasse,
dezelde die as ze
wel es zien hadde
in een Amsterdamse stege...

Waoromme was ze
zo bange
veur de schaden
van de klokkestoel
en de toeken
die op et waeter sleugen,
van meensken
die weeromme kwammen
van et aovendpraoten?

Waoromme
was ze de stad ontvlocht
mit zien messen,
bloed en koegels,
om hier opjacht
te wodden deur de wiend,
de regen, de maone,
...en die aendeloze rust?

Waor is mien laand? IV

Mien laand

In mien heufd
zit een laand
mit schaopen
die daansen op 'e zeediek,
van meensken
die zo now en dan
de tied vergeten
en naachs in bonte kleren
de kroegen 'nat' maeken,
van keboolters
die stiekem karkies
mit zaedel-dakken
in netties anharkte tunen
bouwen.

Mien heufd
is alle lanen
waor a'k wone,
zit vol wille
om riegelmaot
die iewig heilig liekt,
wil alles tegenkommen,
wat et nog
niet kent.

Et mooiste laand
ligt binnen in me;
et laandschop
is elke dag eers.

Hatte in de sni'j

Hatte in de sni'j,
waarm in de koolde;
vossen en knienen
vlochten now vot,
sporen van leerzen
dichte bij mekere,
raeken en vulen
mekaander zo teer.

Hatte in de sni'j,
glimk tussen iezel;
voegels die pikken
in zaod en in vet,
ofdrok van haansken
op wangen zo blick,
vulen en vienen,
smulten tot iene.

Hatte in de sni'j,
klopt as et veurjaor,
takken die hangen
zwaor van et wit,
wolkies van aosem
stiegen in 't blauwe,
vlechten een lint
van hatstocht en liefde.

Hatte in de sni'j
vrundschoep en zo...
ikke veur jow
en ieje veur mi'j.

Een rappe tocht

Et wintert niet, et is gien haast,
et is wat tussenbeiden,
et peerd dat wil, toch hooft de boer
him strakker an de leide.

't Weer is grauw, et vröst een graod,
zo ienzem staon de hekken,
et peerd dat snoft, een aosemwolke,
et zal de karre muuzem trekken.

De locht is gries, 't aend' van 't jaor,
dattig staot op 'e kelinder,
een waarme stal mit huj en stro,
een volle voerbak waacht daor ginder.

Een kri'je dwaelt, zuukt zien gerak
op greiden en bi'j stille muren,
de boer spant uut, nog iene stap:
nao warkersplicht de waarme uren.

Een dichte locht, een rustend peerd,
de boer strikt deur zien grieze haoren;

een rappe tocht, de tied verweert,
...de cirkelgang van jaoren.

Bosshoppe-briefien van veuroordielen

- twee kerels in de stationsresteraasie
- ien zwat trainingspak mit wit-paorse strepen
- een flodderige grune regenjasse
- twee peer gimpies van onbekend mark
- iene stiekelbaord van vier daegen
- 'set' van twee nep-goolden gelosies
- een donkerblauwe joggingbroek mit leeg kruus
- pakkien zwaore sjek mit vloeigies
- roje sweater mit base-ball-opdrok
- duo zulveren ringen mit o.e. grune stien (à f 5,95)
- kotte kop peper-en-zoolt haor
- twee peer speurende ogen
- pakkien sigeretten mit roje letters
- dikke snor, een betien over de bovenlippe
- stel supersonisch dri'jende nekken
- twintig kotte tot halflange vingers

opteld +

een peer kriminelen van de bovenste plaanke

+ (200.000 zegels, veur elke gulden iene)

*) of bin't now toch
die twee baankdirekteuren
die op heur ATV-dag
doukies bi'j CHANGE
heur zwatte geld
een soppien geven zullen?

H(a) H(a)

'Blaanke pitte'

In een boekewinkel zag ik him
mit zien vrouw:

een zwaore stoppelbaord
van twie daegen,
de zwatte winkbrauwen
haost in mekeer overlpend,
bouwvakkers hanen
waor gien bunen meer an is,
broek waor hi'j krek
mit op 'e steiger ston,
blauwe wollen musse mit opdrok
op et zwatte sloeke haar..

een jaor of dattig
en hadstikke himzels,
lopende mit ronde kni'jen
en sjokkende tussen de boeken,
zukende naor kelinders,
zo hier en daor iene oppakkende,

ienvoold, oer en stoer,
...doe hi'j zee, dat ze nog
een beertien kopen mossen
veur een nichien,
bin ik haost smulten
en rap de winkel utgaon...

Autokarkhof

plak
waor bloed
zwiet en traonen
op iene hoge bulte
gooid wodden,

waor bumpers
mit machtsvertoon
heur aeventuren vertellen,

- daor vun ik,
koold en naekend
een baby-poppe,
op een verkreukelde
achterbaank,
die me mit ien oge
ankeek -

...en 'de moeke'
hoe is 't mit heur?...

Tien fraanken veur Edith Piaf

Tien fraanken
om heur op te zuken
tien fraanken
veur de plattegrond...

Twiehonderd fraanken
om heur te zien,
twie honderd fraanken
veur champagne in 't Olympia...

...een zwatte muske,
trillende veur een microfoon,
die zingt dat ze gien spiet het
en hooft van Pariese lochten...

Iene van die meensken
was ik; ik heurde
hoe ze nog jong mar krebentig
heur laeste aosem uutzong...

Iene tussen al die aandere
op et veld van "oolde glorie":
Père Lachaise, heur graf,
de stien is zwat as heur jurk...

Petrettien

Petrettien achter spiegelglas,
een man, een vrouw, wat brune kleuren,
beeld van wat heur trouwen was,
d'r liekt haost niks op te gebeuren.

Boekettien in een vrouwehaand,
wat rozen, anjers; linten hangen
in een stief en strak verbaand;
wat een klein en stil verlangen.

Verzettien op een veurjaorsdag,
veur heit, veur mem, wat ere kunde;
dikke boek en zonder lach:
risseltaot van daegen zunde.

Petrettien achter spiegelglas,
wat stof, een kras, wat spinnen daansen;
goed da'k an et stoffen was:
'k zie heur ogen eind'lik glaanzan.

Witte bloemen

Een kruus van witte bloemen
op 't asfalt waar hi'j daele vul.
Zien naeme jaorenlang nog numen,
toch was hi'j veur heur een nul!

Een wange vol natte, hiete traonen,
een moeke die niet snapt waaromm',
een stien in hadde naojaorsregen,
een vrede die niet zegt: ik kom!

Een karke vol mit duzend keerzen,
een kardinaol preekt: "kom op, stried",
en buten de soldaote-leerzen
en zels weet hi'j et aenlik niet!

De monnen vol mit goeie woorden,
die zeggen dat men 't beste keert,
mit 'solidair' te daenken en te doen,
mar dat is al zo vaek' perbeerd.

Een kruus van witte bloemen
en daoronder leit zien roje bloed,
hi'j wol et niet, 't gebeurde zomar,
'onrust', zegt men, maekte hi'j tot moed.

Laandschop

a'k in de uren leve
waor links gien links meer is
en onzekerhied haost wanhoop wodt
dan wil ik vlochten...

- in de laandschoppen van Van Gogh
waor appelblossem mit de eerde speult
en zonne roggevelden trillen lat -

totdat ik me bedaeke
dat ok hi'j mit duustere varvestreken
et noodlot van et leven schilderde

dan vul ik me
niet meer allienig,
mar even in zoe'n husien
in zien laandschop...

Twie poppen, vrunds chop

Jopie Huisman-trilogie

veur Jacob

Petrettien van twie poppen,
"vrunds chop" het hi'j d'r onder zet,
wat prikken, viskersnetten:
lief en klein en stil petret.

Ze leven, ja, ze leven,
ze hebben wat beleefd,
heur ogies bin nog vochtig,
heur ni'je vrunds chop gef
mezels gedaachten an 't verleden,
traonen, woorden, argernis,
en ik daenke an jow aarm
die now weer om me henne is.

Petrettien van twie poppen,
een bossien bruun, wild haor,
aenlik nog te breekber,
nog niet veur zoe'n petrettien klaor.

Ze leden, ja, ze leden,
mar ze hebben now mekeer,
heur bientes nog verbunnen,
zo brengen ze me naor oold zeer,
waor a'k langzem over henne gruui,
waor a'k starker uut omhogens kwam,
omda'k mien eigen fouten zag,
die 'k niet weer mit naor jow toe nam.

Petrettien van twee poppen,
d'iene klein, d'ere groot,
allienig een blauw broekien
bescharmt heur tegen 'bloot'.

Ze leven, ja, ze leven,
ze gaon tegere deur,
ze geven waarmte, bescharming,
en ik daenk: "Waor was et veur
om zo te lieden, zo te vulen
wat et leven zonder vrundschoep is,"
totdaj' me aovens bellen,
zeggen: "Weej' da'k je aenlik mis?"

Petrettien van twee poppen:
onzeker nog, mar stark,
maeken da'k de hieltied weer
opni'j jow vrundschoep mark.

(naor et schilderi'je Twee poppen, vriendschap - 1976)

Vergeerhuus van ienvoold

Jopie Huisman-triologie

Vergeerhuus van ienvoold,
- zo pakt hi'j 't verleden,
doe was al dit waarms koold -
beweerhuus van "och heden".

Eerste schoegies, nog zo klein,
hi'j penselde ze zo veerdig,
laeste schoenen, zwat-veurnaem,
maeken et petret zo weerdig.

Oolde melkersbroek an spieker,
- intied wel twintig keer versteld -
verni'jde broek van Albertsje,
die zien eigen verhael vertelt.

In 't duuster en in spinrag
vun hi'j wat we vergeten weren.
schoenen, tassen, petten,
jassen, haansken, onderkieren.

Eerpels in een hoolten bakkien,
sinesappels bi'j mekeer,
een kiele en een brune busse,
opiens dan wee'we alles weer!

..En tegen een haeveloos schut
of op een rieten stoel
hangt alles weer te leven,
kragt ieder ding zien doel.

Zelspetret mit sigerette:
wil hi'j wel of niet op 't doek?
Al ston hi'j even veur je,
't is krek a'k de vodden roek.

Pake

Jopie Huisman-trilogie

Pake, lig ie
lekker in de kussens,
waarm onder de dekens
zaachte op et bedde?

...jow hanen
staon nog naor de schoppe
en liggens stil' en blik op 't dek,
jow mond
is bi'jmekere trokken
deur woorden van zeerte en wille,
jow heufd
dreegt de reenfels
van 't daenken an overleven.

...jow stille wezen
komt me zo onwennig veur,
jow weren altied zo praots,
jow ogen
staon zo diepe,
ik zag d'r vaeke steerns in,
jow rogge
is zo slop en zo kroem,
jow zatten altied keersrecht op 'e stoel.

Pake, an ien ding
wus ik dat jow et weren,
doej' zeden: "Laot me disse keer
niet zo lange lieden..."

(naor de pennetekening Pake Ypke - 1968)

Mien laeste weens

"Et is mien laeste weens om rap te starven,
om vot te gaon van jim, dit plak,
om mit mien geest et lichem te verlaoten,
waor iens mien liefd' en rust in stak.

Ik wil niet meer, verteerd deur piene,
verdweeld deur 't ien of aander medesien,
waachten op 't onzekere, vere aende
in een bedde achter een gedien.

Ik wil niet meer, half meens deur 't lieden
of sloemerend deur een sterke prik,
kieken naor een traoge, stille klokke
en zuken naor mien eigen 'ik'.

Ik wil as zij, die ze verheurden,
die 't aende weensken, al een tied,
ik wil as zij, waor ze naor luustren,
waor een spuitien uitkomst biedt.

Dit is mien weens, mien alderlaeste,
hi'j is niet groot en duurt mar kot;
mien geest zal altied leven blieven,
ik bin bi'j jim, ok al bin 'k vot."

(Dit is mien weens, et zal him wezen,
ik wete nog niet, wanner a'k et vraoge,
waor jaoren now nog hadde vliegen,
kun ze doukies drokken as een zwaore laoge)

Veur de vorm

Veur de vorm he'k jow niet keuzen,
mar jow inhoold kend' ik niet,
toch bleek wel dat oons kontakt
plak vint op een groot gebied.

Eerst wat in een rontien dri'jen,
dan golfies jow
 in naor kaant,
nog wat zinkens in 'e kni'jen,
taastend praoten in 't vierkaant.

en
mit
schrieven
kuj' ok alle
kaanten uut,

lang
en
lek-
ker
dun-
ne,

in een groot
t e
n n
a
ak reiv ioom

of
in een
vule kreatie-
ver en op
valend
ruut

Toch doen we 'n protte veur de vorm,
om te voldoen an deursnee norm,
dat is vanzels niet fout of mis
as 't mar niet altied rechtl'jnig is.
Mar wat boven alles staot:
't is de inhoold waor 't omm' gaot.

Inhoud

Oolderlik laandschop	6
Mien kiend	7
Mem	8
Mien wottels	9
Mien eerste vrund	10
In de midden	11
Bedde	12
Eerste kertier-laeste kertier	13
Kleine zwatte muske	14
Plakkien	16
Stille staon	17
Vri'jhied	18
Verlaoten	19
????	20
Woorden	21
Niks gebeurd	22
Voetstok	23
Muren	24
Huurovereenkomst	25
Een brief	26
As de nacht komt	27
De laeste daegen van september	28
Waor is mien laand? - I -	29
Waor is mien laand? - II -	30
Waor is mien laand? - III -	31
Waor is mien laand? - IV -	32
Hatte in de snij	33
Een rappe tocht	34
Bosshoppebriefien van veuroordien	35
'Blaanke pitte'	36
Autokarkhof	37
Twie fraanken veur Edith Piaf	38
Petrettien	39
Witte bloemen	40
Laandschop	41
Twie poppen, vrundschop	42
Vergeerhuus van ienvoold	44
Pake	45
Mien laeste weens	46
Veur de vorm	47
Inhoud	48

